

ISCS-2016 /35 * UBIKS-471-MT-Oral / Sözel-80
Birleşmiş Milletlerde Demokratikleşme Sorunu

Mahmut BOZAN

Bartın Üniversitesi, Bartın/TÜRKİYE

Öz

Sanayi devrimi ile başlayan küreselleşme, bilgisayar ve internetle pek çok alanda küresel bütünleşmeye yol açmıştır. Artık dünya birbirinden ayrı kendi bütünlüğü içinde yaşayan kıtalardan oluşmamakta, bilakis bütünleşik kocaman bir devlet manzarası arz etmektedir. Bu sebeple herhangi ülkede ortaya çıkan bir kriz veya felaket çıktığı yerle sınırlı kalmamakta, dünyanın her tarafını etkileyebilmektedir. Dünyada bulunan devletler farklı zenginlik ve refah seviyelerine sahiptir. Bu ülkelerden bazıları hammadde ve tabii kaynaklar açısından zengin, fakat teknolojik imkânlar ve sermaye açısından fakir iken bazı ülkeler hem ileri teknoloji, hem sermaye, hem askeri güç ve diğer açılardan daha ileri bir seviyededir. Bu farklılık güçlü ülkelerin diğerlerini sömürme arzusu sebebiyle 20. Yüzyılın birinci yarısında iki dünya savaşına yol açmış, dünyayı bir felakete sürüklemiştir. Güçlü ülkelerin sömürge rekabeti sebebiyle çıkardığı savaşlar sömürülen ülkeler kadar sömüren ülkeler için de yıkıcı olmuş, bu sebeple Cemiyeti Akvam ve Birleşmiş Milletler gibi uluslararası teşkilatlar kurularak savaşların önlenmesine çalışılmıştır. İngiltere'nin menfaatlerini koruma sınırlılığındaki Cemiyeti Akvam, İkinci Dünya Harbi sonrası yerini Birleşmiş Milletlere bırakmıştır. ABD öncülüğünde İkinci Dünya Savaşının galipleri tarafından kurulan Birleşmiş Milletler maalesef barışı korumada başarılı olamamaktadır. Birleşmiş Milletler bugün kendisine üye 193 ülkenin değil, BM Güvenlik Konseyi daimi üyesi olan beş ülkenin menfaatlerine hizmet etmektedir. BM'deki oligarşi Almanya'nın iştiraki ile beş artı bir formülü ile altılı oligarşiye dönüşmüştür. Bu duruma başta Türkiye olmak üzere dünyada pek çok ülke itiraz etmektedir. Zira demokrasi adına ülkelere askeri müdahale için BM'den karar çıkarılan bir dünyada BM'nin oligarşik bir tarzda yönetilmesi kabul edilemez bir durumdur ve en kısa sürede demokratikleştirilmesi zarureti vardır. BM'nin üye ülkeler tarafından demokratik temsili esasında yeniden yapılandırılarak bir Dünya Parlamentosuna dönüştürülmesi, ayrıcalıkların kaldırılması, BM'nin altındaki IMF ve Dünya Bankası gibi diğer uluslararası kuruluşların da benzer şekilde demokratikleştirilmesi gerekmektedir. Bu çalışmada başta BM olmak üzere uluslararası kuruluşların yapıları incelenerek demokratikleştirilmelerine yönelik öneriler ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cemiyeti Akvam, Birleşmiş Milletler, BM Güvenlik Konseyi.

The Problem of Democratization in The United Nations

Abstract

Globalization which has been around since industrial revolution has led global integration in many area together with computer and internet. The world does not consist of continents which come through discrete form each other and within their integrity, on the contrary, it poses a view of an enormous integrated state. Therefore, crises or disasters in any country are limited to where it has arisen, but can generates effects all around the world. Countries around the world possesses different levels of prosperity and welfare. While some of these counties are affluent in terms of raw materials and natural resources, yet impoverished in terms of technological opportunities and capital, some countries are both developed and evoked two world wars and dragged the world to disaster in the first half of the 20th century due to their desire to exploit the others. Since wars started by colonial competition of powerful countries are destructive not only for colonized countries but also for colonizers, they have been endeavoured to be prevented through international organizations such as the League of Nations and the United Nations. The League of Nations, which was in limitation to protect the interest of the United Kingdom, was replaced by the United Nations after World War II. The United Nations founded by victorious countries in World War II under the leadership of the USA has not been able to maintain the peace. The United Nations serves to interests of not 193 member countries, but of five permanent members of UN Security Council. With the participation of Germany, the oligarchy in the UN transformed to sextet oligarchy through five plus one formula. Many countries around the world, especially TÜRKİYE, object to this situation. In a world where decisions of military interventions are approved in the UN in the name of democracy, it is unacceptable that the UN is governed in an oligarchic manner, and it requires to be democratized immediately. The UN requires to be transformed to a World Parliament by restructuring it on the basis of democratic representation, the privileges requires to be abolished, and the IMF and the World Bank under the UN needs to be democratized in a similar way. In this study, some propositions on the democratization of international organizations, especially on the UN, will be discussed by examining their structures.

Keywords: League of Nations, United Nations, UN Security Council.